

POST CARD

21.9.25
London, 15 Feb. 1946

PRINTED IN ENGLAND

Piccadilly Circus
Known as the 'hub of the universe'. In its centre is the Shaftesbury Memorial.

ADDRESS TO BE PRINTED HERE

Mr. 264 VC 30 = 13374

Luftwaffe
Postamt

Buda pest

Botanische Gart.

1946 Feb. 17. Hungary

Madame Gene H. G.

is the place where
we have been
you and your family
at. Remember, a
polymer of human
is a human being
which is important

We shall exult in them who rule the land
in men who hold its many blessings dear

—Wordsworth.

Yours devotedly
John G. G.

PICCADILLY CIRCUS, LONDON.

MAGYAR HELIKONI TÁRSASÁG

BUDAPEST, SZERVITA-TÉR 5 1/2 EM. 2.
TÁVB.: 384-588

1/1947.

Tárgy: A Magyar Helikoni Társaság tagsága.

L u k á c s György urnak,

B u d a p e s t .

Örömmel értesítjük, hogy a Magyar Helikoni Társaság, amely többek között a magyar városok és községek közötti szorosabb együttműködés előmozdítását, valamint a művészek anyagi támogatását, előadások rendezését, művészi alkotások megvásárlását és kiadását tűzte ki céljául, Szegeden tartott közgyűlésén megalakult.

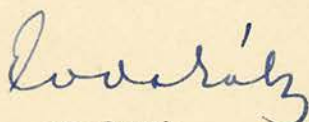
A megalakulás alkalmával a Társaság megválasztotta alapító tagjait és tisztikarát.

Tisztelettel értesítjük, hogy a közgyűlés Önt

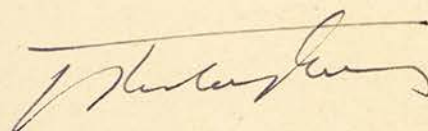
alapító tagjává és
az elnöki tanács tagjává

megválasztotta. Midőn arra kérjük, hogy ezen tisztséget elfogadni sziveskedjék, legyen szabad annak a reményünknek kifejezést adni, hogy ebben a fontos és szociális munkában tevékenyen részt fog venni.

Budapest, 1947. október 16. -án.

alelnök.

elnök.

144C 30-1337/2

Budapest, 1948. június 24.

Kedves Gyuri Bátyám !

Leveledet őszinte örömmel olvastam, s annak tartalmával teljesen egyetérték. Nem hallgathatom el, bizonyára nem tekinted olcsó hízékedésnek, hogy eddigi tiszteletem, e rövid leveled után csak nőtt irányodban. Ez a hang nem szokásos sajnos még ma sem a minisztériumban. A Nagel céggel Te bizonyára a magad részéről elintézed az ügyet, úgyhogy így számomra további tennivaló nincs is.

Azt viszont nagyon várom már, hogy nyugodt egy-két órára összeülhessünk. Én július 16-án utazom el. Addig mindenképpen kellene találkozunk.

Igaz baráti szeretettel üdvözl

MTA FIL. INT.
[Lukács Arch.]

Ortutay Gyula

Lukács György
urnak
Budapest IV.
Belgrad rkp.2.

164630-1337/h

Budapest, 1949. január 3.

Kedves Gyuri Bátyám !

Engedd meg, hogy őszinte hálával megköszönjem elküldött két könyvedet. Bevallom, hogy a realizmusról szóló tanulmányaid nemcsak hasznosak voltak számomra, hanem valósággal plagizáltam is belőlük, amikor a magyar művelődéspolitikának idevonatkozó kérdéseiről a Unesco-kötet számára irtam. Talán megbocsátod, ha megírom, hogy a plagizálás közben természetesen hivatkoztam munkádra. Külön öröm számomra a Thomas Mannról írott köteted.

Igaz tisztelettel és baráti szeretettel
üdvözl

Ortutay Gyula

Lukács György urnak
egyet.ny.r.tanár
Budapest.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

644630-1337/6

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Kedves Gyuri Bátyám,

engedd meg, hogy egy emilyen magam gépelte levéllel kívánjak minden jót születésnapodra. Idehaza, betegem gépelem ezeket a sorokat, kérlek, elnézéssel olvasd. Sajnos, az ünnepi egyetemi vacsorán sem lehetek már jelen: csütörtökön utazom egy hónapra Prágába. Az utóbbi években igen keveset találkoztunk s akkor sem a legszerencsésebb alkalmakkor. Ezért talán szokatlannak is tartod ezt a levelet, hiszen látszatra nem tartoztam barátaid és híved köréhez. Csakhogy ez a baráti kör, Lukács ~~Gyuri~~ György barátainak s tisztelőinek köre nagyobb, ~~xx~~ mint azt közvetlen látogatóid, levelezőid alapján hihetnéd. Egyetemista koromban Radnóti Miklóssal s más szegedi barátaimmal rajongtunk műveidért s emberségedért, a harmincas évek végén Párisban kerítettük elő akkor másként el sem érhető tanulmányaidat, könyveidet. S a felszabadulás utáni első években egyik lelkésítőnk, biztatónk Te voltál. S ha 1949 őszétől kezdve az én munkám - annyi tényező következtében - nem épülhetett tovább, inkább összeomlani látszott, nem lettem hűtlen Hozzád s továbbra is tanítványaid közé számítottam magam. Most is odatartozónak tudom magam, ha erről nem is sok hírrel szolgálhatnék. De érlelődik a napi feladatok közt néhány munkám, amire tán - remélem, - egy-két év múlva szívesen szánsz néhány órát. Csak ezt akartam leírni születésnapod ünnepére, s nem hinném, hogy ez a kiemelkedő születésnapi ajándékaid közé sorolható. Mégis, szeretném, ha éreznéd, hogy nem pusztá, formális jókívánság, ha ideírom, hogy békés, termő éveket kívánok és sok-sok szeretettel gondol Rád születésnapod ünnepi óráiban igaz híved:

Budapest, 1955.4.12.

Ortutay Gyula

Kedves Gyuri bátyám!

Itt küldöm a primitív művészek kezdeteire vonatkozó bibliográfiát, természetesen csak néhány címet hiszen az irodalom még a részletkérdésekben is beláthatatlan.

Eckhardt von Sydow: Ahnenkult und Ahnenbild der Naturvölker, Berlin, 1924.

A könyv, úgy hiszem, megvan a Néprajzi Muzeumban nekem is megvan. Itt jegyzem meg, hogy a felsorolt könyvek nekem mind megvannak.

Franz Boas: Primitive Art, Oslo, 1927.

A primitív testfestésről itt viszonylag kevés anyagot talál, viszont minden primitív művészeti ág összefoglalója ez a könyv; annak idején a nyugati szaksajtó nagy elismeréssel írt a könyvről.

E.v.Sydow: Die Kunst der Naturvölker und der Vorzeit, Propyläen, Berlin, 1932.

Megvan az Egyetemi Könyvtárban. A szerző ma is a legismertebb nyugati szakember, persze elméleti általánosításai teli vannak zűr-zavarral, /psychonalaizis, stb./ de képanyaga igen értékes.

K-Th.Preuss-R.-Thurnwald: Lehrbuch der Völkerkunde, Stuttgart, 1939. c. kötetben, E.v. Sydow: Bildende Kunst c. fejezete, 172-210 ff; igen jó bibliográfiával. Megvan az Egyetemi Könyvtárban és a Néprajzi Intézetben.

Th. Koch- Grünberg: Anfänge der Kunst im Urwald, Berlin, 1905.

Talán a primitív ábrázolás és a gyermekrajz összefüggései lehetnének érdekesek számodra ebben a különben nem jelentős munkában. Megvan az Egyetemi Könyvtárban.

R.Thurnwald: Psychologie des primitiven Menschen, München, é.n. - a G.Kafka szerkesztette Handbuch der vergleichenden Psychologie I.2. kötete, 223-ff. A legjelentősebb nyugati etnológus volt az utóbbi évtizedekben, szembenállt a kultúrkör elmélettel s ebben a viszonylag kis művében tán Téged érdeklő néhány jó megjegyzése van. Egyetemi Könyvtár.

Kaj Birket-Smith: Geschichte der Kultur, Zürich, 1946.

Több fejezetében találhatsz utalást, részleteket: 422ff. Manapság az egyik legdivatosabb nyugati szerző; az északi diffúziós iskolának egyik vezetője.

Szovjet szerzőknek az általad felvetett kérdésre vonatkozó monográfiája vagy jelentősebb tanulmánya nincsen. Összefoglaló monográfiájukban sem találtam idevágó anyagot.

A jobb és balkezre vonatkozó irodalmat hamarosan küldöm: azt nem én állítom össze, azért késik néhány napot.

Ha esetleg más néprajzi vonatkozású kérdés felmerül, igazán örül-
nék, ha szólnál.

Igaz tisztelettel és barátsággal üdvözl

Budapest, 1956. január 4.

/Ortutay Gyula/

Lukács György elvtársnak,
akadémikus,

Budapest.
Belgrád-rkp. 2.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

2
144630-133712

1646.30-B.37/8

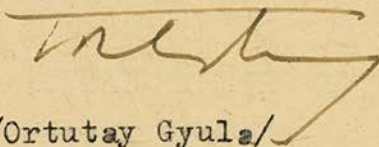
Kedves Gyuri Bátyám!

A multkor már küldtem egy kis bibliográfiát, most a bal-jobb kérdéssel kapcsolatban szintén mellékelek egyet. Igaz barátsággal üdvözl:

Budapest, 1956. február 28.

1 mell.

dr. Lukács György,
Budapest V.
Belgrád-rakpart 2.

/Ortutay Gyula/

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

1956 Febr. 28.

- Bastian, A.: Raum und Zeit. ZfE 5: 43 ff.
- Bleichsteiner, R.: Zeremonielle ~~Trinkordnung~~ Trinksitten und Raumordnung bei den turko-mongolischen Nomaden. Arch.f.Völkerk. 6/7: 181 ff.
- Hajdu, P.: Die Benennungen der Begriffe recht- und link-, als Ausdruck der Beziehung zwischen Sprache und Denken. Acta Linguistica 1: 171 ff.
- Hertz, R.: La prééminence de la main droite. Revue Philos. 34, 1909. /Megjelent u.a. szerző Mélanges de Sociologie Religieuse et Folklore c. kötetében is, Paris 1928./
- Kállay, U.von: Die zweierlei Farbenordnungen einiger Indianerstämme Nordamerikas. Mitt.Anthr.Ges.Wien 1939.
- Kunike, H.: Die Quadranten-Theorie, eine Grundlage vergleichender Mythologie. Internat.Arch.f.Ethnogr. 31: 97 ff.
- Kunike, H.: Beiträge zur Quadranten-Theorie. Ibid. 34: 58 ff, 109 ff.
- La Fleche, F.: Right and Left in Osage Ceremonies. In: Holmes Anniversary Volume, Wash. 1916, pp. 278 ff.
- Meyer, von: Über den Ursprung von Rechts und Links. ZfE /Verh./ 5: 25 ff.
- Ränk, G.: Das System der Raumeinteilung in den Behausungen der nordeurasischen Völker. Stockh. 1949.
- Röck, F.: Die kulturhistorische Bedeutung von Ortungsreihen und Ortungsbildern. Anthropos 25: 255 ff.
- Schultz, W.: Zeitrechnung und Weltordnung in ihren übereinstimmenden Grundzügen bei den Indern, Iranern, Hellenen, Italikern, Germanen, Kelten, Litauern, Slawen. Leipzig 1924. /Mannus-Bibliothek, Bd. 35./
- Stapleton, W.H.: The Terms for "Right Hand" and "Left Hand" in the Bantu Languages. Journ.of the African Soc. IV, 1904, No.16.
- Stürenburg, H.: Relative Ortsbezeichnung. Zum geographischen Sprachgebrauch der Griechen und Römer. Leipzig-Berlin 1932.
- Thompson, J.E.: Sky Bearers, Colors and Directions in Maya and Mexican Religion. Contrib.to Amer.Archaeol. II. /Carnegie Inst. 1934./
- Werner, A.: Note on the Terms used for "Right Hand" and "Left Hand" in the Bantu Languages. Journ.of the Afr.Soc. IV, 1904, No.13.